

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.	
Egy évre . . . 5		Fél évre . . . 8	
Fél évre . . . 2	80	Negyed évre . . . 4	
Negyed évre . . . 1		Egy óra . . . 1	70
Egy óra . . . 1		Egyes szám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **II. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

A Gelb Samu ur buzája.

Micsoda nagy ur lehet Magyarországon Gelb Samu? Milyen jó termése lehetett! Senkinek sincsenek nagyobb uradalmi nálánál, ha igaz, pedig igaz, hogy eladott 180.000 mmássa buzát 8 frt 78 krjával 1.578.400 frt értékben, továbbá 3 ezer mmázsa rozst 7 frt 45 krjával 245.850 frtért, zabot 44 ezer mmázst 7 frt 42 krjával számítva 326.480 frtért és kukoricát szintén 44 ezer mmázst 5 frt 49 krjával 241.560 frtért. Volt tehát ennek a nagy urnak 2.392.000 frt követelése terményeiért. Melyik Esterházy, Károlyi, Zichy, Pallavicini vagy Schönborn uradalma dicsekedhetik azzal, hogy háromezer vagon termést birt eladni? Mert hiszen ha csak a buzáját vesszük, egész Magyarország idei buzatermésének kétszázötvenháromadrésze a Gelb uré volt és ha minden hold földje csak 6 mmázst termett, akkor is 27.526 katasztrális hold buzavetéseknek kellett lennie.

Ezeket a számításokat a bpesti gabnatözsde hiteles adatai szerint írjuk, a mint a mennyiséget és az árakat a börzetanács megállapította, a melynek közbenjárását vette igénybe

Gelb ur tegnapi üzleti lebonyolításában. Mert egy kis baja esett, t. i. az, hogy mindabból a rengeteg buzából, rozsból, zabból, kukoricából nem birt szállítani egyetlen mmázst sem, nem lévén neki se birtoka Magyarországon, se gabonája a közraktárakban. Az a rengeteg termény czédulán volt csak. Oda volt írva rendesen, hogy ki a vevő, ki az eladó, de sem az egyiknek sem a másinak nem volt egyebe, csak ennyi meg annyi kötése, minden kötés 20 vagon terményről szólt. A mikor aztán szállítania kellett volna a 300 ezer mmázst s nem birt szállítani semmit és nem birta magát fedezni sem, mert nem volt több hitele — a fekete táblára kiíratta, hogy nem fizethet s hitelezőivel ki akar egyezni. Megtörtént. Fele kárra megalkudtak s a két millió frtot meghaladó tartozástól százezer frt lefizetésével szabadult. Hogyan lehetséges ez?

Egész egyszerűn — mert csak az árkülönbözeteket fizette meg 50 százalékban. Ugy tettek vevők és eladók, mintha beszerezte volna a mivel tartozik s a mennyivel az árak emelkedtek, csak azt fizette meg részben. Ez a kis példa is mutatja a fedezetlen határidőüzlet szédítő mivoltát,

amelybe már annyi ember bukott bele, a ki a börzére ment áru és pénz nélkül. A magyar földesurak tetemes része így ment tönkre.

Ha el van tiltva a kaszinóban a ferbli és a rulett, ha nem szabad játszani uri társaságban hozó ra, ha a kártyadifferenciákból származó adósságokat nem lehet a polgári törvényszék előtt behajtani: micsoda jogegyenlőség az olyan, hogy a börzén adni-venni lehessen fedezet nélkül képzelt buzarakományokat, a melyek csak a holdban termettek, de a melyekkel egyik ember a másikat, magamagát is tönkre teheti? Hogy az ilyen üzletre a gabna kereskedésnek szüksége volna, éppen nem bizonyos, ha mondják is, mert a szolid gabnakereskedők és a malmok az e fajta spekulációt kerülik, adnak és vesznek minta szerint valóságos terményt. A papiros buza nem jobb, mint az osztálysorsjátéknál az igérvény. Lehet rajta nyerni, a kinek a szerencse rendkívül kedvez, valósággal pedig az egész egy rongy papiros, a mely csak csábítja az embereket a legvakmerőbb játékra a börzén. És mégis ennek a játéknak törvényes erőt nyujtanak a tőzsdeszabályok és a tőzsde bíróság.

Elmult a hét . . .

— Hétfő — Hétfő —

Szellő sem lengett az izzó ég alatt, a közelmúlt nyáron és a Hortobágyon, (bocsánatot kérek ezért a szabad utánzatért Gondy Károly kedves bátyámtól, aki ha belejön a srungba, megrimeltet, meg a telet is a nyárral).

Ezt a kétségtelenül beállott nyári körülményt másként nem is lehet értelmezni, mint úgy, hogy ez a szélesend a nyáron nem volt egyéb mint biztos előjele a kűszöbön álló őszi orkán, t. i. a kűszöbön álló őszi választásoknak.

Tény, hogy a választások a nyáron kűszöbön álltak mindannyian nagyjából, mindössze annyi különbség volt egyik kűszöb, illetve választás és a másik között, hogy egyik keményfa kűszöbön, másik puha fa kűszöbön állott már a nyáron.

Igy történhetett után, hogy miután a kűszöb és a kulcs ha nem is azonos, de mindenesetre szomszédos fogalmak, a puhafa kűszöbön állott választás rendszerint be is adta a kulcsot.

Nem a „nem boldog magyar” Szemeréként, hanem egy másik Szemerével szólva, aki legalább, ha nem is volt boldog ma-

gyar, de mégis boldog volt s épúgy megboldogult, mint ahogy a nem boldog magyar — Szemere egykoron szintén megboldogult, fog, mondom azon másik Szemerével szólva: tovább fonom emlékezetem sőtétül (nem sötét — ülo, mint Márton Imre hangsúlyozná) szálait.

Mindenek előtt kijelentem, hogy epoly távol vagyok a magas politica rejtvényei és cselszönyeitől mint amily messze van Komjáthy Jeruzsálemtől (miután Makó az idők változtával most már közelebb van hozzánk: kálvinista Jeruzsálemhez, mint Komjáthy János a zsidó-Jeruzsálemhez; sőt ha azt vesszük, hogy Sopron a Ferrótél számított délkörök tanubizonyosága szerint Jeruzsálemtől távolabb van, mint Debreczen, mathematica is megállapítható, miszerint ma napság Makó lényegesen közelebb férközött Jeruzsálemhez).

Előre megmondom illetve ismétlem, hogy nem a Gondy bácsi babérait akarom megnyirbálni, avagy pláne leborotválni; mert hiszen, ha bár a „Berber” azonosítható fogalom is (természetesen egy kis jóakarattal mellett) a „Barbár” fogalmával ez pedig szintén egy kevés jóakarattal és a „Barbiér” közvetítő fogalom révén olyan szépen magyarosítható „Borbély”-ra, hogy sem a belügy-

miniszter ur Ö nagyméltósága, sőt még Telkesi Simon bátyánknak sem lehet ellene sem kifogása, — mondom mind e mellett, hogy böcsületes nevem a „borbély” magyar szóval meglehetősen hüen volna fordítható, — ma még nem vagyok borbély, következtetés-képen senkit, tehát Gondy bátyánkat sem borotválhatom meg legmélyebb sajnálatomra.

Tehát Gondy bácsi sikere nem, de nem is a nemes haj és szakál, illetve bajszművészetbeli szakképzettség sarkalt arra, hogy heti krónikámat, melyben az olvasó nem talál új dolgot, tekintettel a nap alatti újdonság hiányra, — rá oktroyáljam — hogy senkit se sértsek meg, — e lap hasábjaira?

— Hát mi? és quo vadis amice? kérdik sötéten: magvas cikkekhöz szoktatott kedves elvtársaink és kárörvendően: politikai ellenfeleink, kikkel ezennelg esküszünk szent Charthaususra! csakis az ultimós kaláber-asztalnál vagyunk hajlandók kibékölni. — Ühü!

Mindezen problematikus (értékű) kérdésekre ezuttal csak a Kácsa cigánynyal teletünk, aki Göre Gábor lepéni bíró urnak Budapesten reá vonatkoztatott faggatásaira mindössze azzal a jogilag tökéletesen

Ezek ellen a fedezetlen határidő üzletek ellen foly most a háboru Berlinben és Bécsben. Németország el is tiltotta, Bécsben elakarják tiltani, de az osztrák földmívelési miniszter azt mondja, hogy nem lehet Magyarország miatt. Az új magyarországyűlés szintén fog e kérdésben nyilatkozni. Nem vágnak elébe a vitának, amelyben elmentéses érdekek és súlyos érvek küzdenek egymással, de ezek közül a leggyarlóbbnak tartjuk, ha az osztrák azt mondja, hogy a szédelgést ki nem állhatja, de kénytelen megtűrni, mert Magyarország pártját fogja s akkor a szédelgők Bécsből mind Bpestre jönének gabonával üzérkedni. Ne tegyenek minket felelőssé a saját vétkeikért és tartsák meg szédelgőiket maguknak. Ne nyilatkozzék az osztrák kormány a magyar kormány helyett, inkább tegyenek kérdést, nem akarnak-e egyetértőleg az elharapózott visszaélések miatt megreformálni a gabnatözsédet?

B. H.

Vörösmarty „Szózat“-a.

A magyar nemzeti eszme legnagyobb költészeti kifejezője: Vörösmarty Mihály. Ez az ő nagysága, ebben nagyobb ő valai mennyi magyar költőnél s ezért érdeml meg, hogy az „éreznel elévülhetetlenebb“ műveit ércszobor hirdesse az ország központjában is.

Petőfi Sándor, a romboló, forrongó

elfogadandó választ adta, hogy „hát a maga falujában vallasson kend bíró uram.“

Egyszóval: majd kiderül a vallatásnál!

Szintén a múlt hét krónikájába tartozik, hogy Siklós képviselője, aki máig sem adta be a megbíró levelet — legalább is hason nevű egyen a mi Szabó Kálmánunkal aki a III. vál. kerületben volt hivatalos szabadelpárti képviselőjelölt.

A siklói és debreczeni Szabó Kálmánok között mindössze az a csekély különbség tapasztalható, hogy a siklói nem akarja, a debreczeni pedig nem tudja beadni a megbíró levelet a kerületnek.

Ugy halljuk, hogy a kuria 8 nap alatt különbeni jog következmények terhe alatti bemntatásra kötelezte mindkét Szabó Kálmánt. Mi részünkről nem akarunk állástfoglalni egyik Szabó Kálmán ügyében sem, annyival inkább mert mi legalább is négy Szabó Kálmánt ismerünk; az elől azonban nem zárkozhatunk el, miszerint a kuria ezen határozata a perrendtartás egyik „vonatkozó“ paragrafusán alapul, mely határozatot Zádor Lajos a család érdekében és nevében a 8 napi határidő különben is óriási csekély voltára tekintettel megapellált.

Ez ugyan teljesen felesleges volt, mert hiszen most már igazán nem igazodhat el a laikus közönség, hogy melyik Szabó Kálmán választatott meg Siklóson? a mienk-e? vagy a siklói? s hogy tulajdonképen melyik Szabó Kálmán bukott meg a III. kerületben? a siklói-e? a debreczeni-e? vagy a jegyző vagy pedig a szódavizes gyógyszerész! kérem itt nincs semmi jogsérelem ez idő szerint.

Berber.

namzet képviselője, mondhatnók oly korszakoké, amelyekben a Rákóczyak, Kossuthok viszik a vezérlő szerepet.

Arany az építés költője, ki a honfoglalás idejében a sátraik előtt már békésen üldögélő ősöknek zengte volna megvívott csatáikat, Vörösmarty Mihály ellenben mint ha Istentől hozta volna le azt az eszmét, mintha a magyarok istene általa küldötte volna le azt a czélt, azokat a jellemvonásokat, amelyek képviselőre rendeltettünk, harcban és békében egyaránt. Ő az örök, a változhatlan a valódi magyarság kifejezője

Nincs korszak, nincs nemzeti mozzanat és nincs nemzeti mű, amelynek Vörösmarty Mihály ne lenne költője s ha a „Szózat“-ot, ezt a monumentális művet évszázadok előtt írja meg, évszázadokon keresztül lett volna a nemzet szolozsmája, miat volt harmincz éven keresztül. Ez fejezi ki, ez foglalja magában a Vörösmarty Mihály egész eszme körét. Ugy illik a magyar nemzet költészetébe, mint föliratok a büszke Pantheonnek homlokzatára.

A Szózat nem hasonló más nemzetek da ahhoz. A „Marseillaise“ mindent magával söprő forradalom szülötte. A lengyelek himnusza lemondás dala, haldokló nemzeté, mely rég belenyugodott annak eszméjébe, hogy ő . . . halott. A Szózat, a maga méltóságos és e mellett oly méla szavaival és dallamával a lefegyverzett hős nevében szólal meg, akinek azonban még sem törött el a kardja, s mivel éppen oly hü kifejezője a magyar nemzeti érületnek — egyszerre, amint létre jött, úgy vált nemzeti imává. Azok, akik a szabadságharc utáni korszakot átéltek, lelkesülve beszélnek el, hány gyásznapen zendült meg ez a bubánatos nemzeti zsoltár! Az emberek összejöttek nagyjaik ünneplésére s mikor már a közbeleépő hatalomnak engedni kellett, akkor a „Szózat“-ot énekelték. Csoportokba gyülekeztek utcákra és terekre, hogy nemzeti közös bánatuk a dal hangjaiban keressen enyhülést. Csak egyetlen ajk kellett, hogy megkezdje e dalt s a tömeg rögtön visszhangozta, hogy „Hazádnak rendületlenül . . .“ Mindenki tudta a dalt és dallamot, talán a nélkül, hogy tanulta volna annyira kifejezte mindenkinek érületét, annyira a magyar nemzet szivevérevel volt megírva. Nem szándékunk ezuttal a leg-szebb magyar költeménynek részletekbe ható, bő széptani méltatása.

Rövid tekintet elég arra, hogy a műbe ráismerjünk önmagunkra!

Ha az angolokról elég annyit mondani hogy a szerfölött reális nemzet, a francziáról, hogy az eszmék, a nemetről, hogy a fogalmak nemzete, az olaszról, hogy a szép formáké, akkor kijelenthetjük, hogy a magyar elsősorban történelmi nemzet.

Hogy valamely nemzetnek nevezetes történelme legyen, annak első föltétele, hogy a hajlékait viselő földet igen régen bírja.

Tér és idő — ez a történelem. Tehát egy nyugvó és haladó fogalom. A haladó fogalom folytonos körutja a nyugvó körül!

A „Szózat“ e tér, vagyis a vérrel öntözött anyaföldnek jogát s az idő, vagyis a hőstettekkel fölékesített nemzeti történelemnek dicsősége mellett emeli föl hatalmas szavát.

A történelem adja meg a népeknek jogukat ahhoz a földhöz, amelyen élnek. Ez az ő anyaföldjük, hazájuk, melyen „apáink vére folyt“, melyen „küzdtenek honért a hős Árpád hadai“, itt hordozták a szabadság véres zászlait.“ Ime a történelemben följegyzett jogok, melyek nevében vitetja

hazáját az elnyomás és a zsarnokok ellen.

S mi ez a föld nekünk, az egyedül álló, önmagára utalt magyar nemzetnek? Felel először is úgy, ahogy minden nemzet felelne önmagának:

Bölcsöd ez, majdan sirod is,
Mely ápol s eltakar . . .

Hanem a magyarnak, aki halálos fájdalomat érez, valahányszor honát elhagyja s kit nyelve, szokásai, hagyományai idegenné tesznek más mindenhol, neki még több a hazája.

A nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely,
Áldjon vagy verjen sors keze,
Itt élned, halnod kell!

Ez tehát a „Szózat“ s így Vörösmarty összes költészetének tetőpontja, összevonása, mindennek, amit hőskölteményeiben s lángoló ódáiban alkotott.

A „Szózat“ ezenkívül még nagy jóslat is. „Még jönni kell“, „még jönni fog“ — ugymond — „egy jobb kor“, az elért szabadság, a nemzet boldogságának dicső kora s mert a nélkül a magyar, ki szabadság nélkül nem élhet, és ezért kész élethalál küzdelemre mindannyiszor, jó majd —

Egy nagyszerű halál,
Hol a temetkezés fölött
Egy ország gyászban áll!

S a nagy költő oly csodálatosan ura a lélektanoknak, midőn azt is látja, hogy éretünk majd —

A nemzet millióinak
Szemében gyászokny ül . . .

Érettünk, akiket megsiratnak, de akiket nem segített soha senki!

Most, amidőn a Vörösmarty kultusza kezd új életre kelni s a „Szózat“ nemzeti imája mind gyakrabban zendül meg a honfiak ajkán, annak jóslatából a jobb kor jóslatát ragadjuk meg. Vannak, akik azt hiszik, hogy a jobb kort most éljük. Vannak, kik a láthatár fekete fellegeiből veszedelmeket olvasnak a szegény hazára. S ekkor újra megjöhet az az idő, amelyben a „Szózat“ csodás költészete nemesíti meg lelkeinket. Hölgyek gyöngéd dala, férfiak dörgő kara zendit njra a Vörösmarty Mihály „Szózat“ ára. Bármit hozzon a jövő, tartsuk emlékünken a nagy költő intő szavát; jó sorsban azért, hogy a rossz készületlenül ne érjen. rosszban, hogy a vesztély oly nemzetet találjon, amely hive a hazának rendületlenül!

Gr.

Az Erdélyi Kárpát Egyesület évi jelentéséből.

A magyarság fentartására, a magyarság mentésére irányított mozgalom, kell hogy érdekelje minden magyar újság olvasóit. Az Erdélyi Kárpát Egyesület a pusztuló erdélyi magyarság mentésére szervezett hazafias, nemes egyesület, ezért közöljük mi itt ez egyesület évi jelentésének a kivonatát, hogy a közöny jegét megolvaszuk a magyar sziveken és hogy e szent, e nemzet fentartó küzdelemhez minél több magyar testvért vonjunk be. Vajha öntudatra ébredne a mi közönyös magyarságunk.

Az Erdélyi Kárpát Egyesület (rövidítve E. K. E.) folyó hó 10-én tartotta évi közgyűlését Kolozsvárt. Ez alkalomból a választmány nevében Radnóti Dezső, a Debreczenben is ösmert főtitkár terjedelmesebb jelentésben számolt be az egyesület működéséről. E jelentésből adjuk a következőket:

Az E. K. E. mult évi működését is a kitarító és lelkes munkásság jellemzi. Az egyesület ezzel a széleskörű munkásságával méltó tiszteletet és nagy népszerűséget szerzett magának az országban. Nagy vagyonnal nem rendelkezik, de a mit a nemzet áldozatából kapott, azt a legjobban és a legkörültekintőbbben használta fel. Így is évente négyvenötvenezer koronát fordít céljainak megvalósítására.

Működésének néhány jellemzőbb mozzanatát az alábbiakban ismertetjük:

(Az egyesület szervezete.)

Az E. K. E. védője József Ágost k. herceg, a ki folytonos érdeklődéssel kíséri az egyesület ügyeit és minden alkalmat megragad hogy az E. K. E. iránt érzett élénk rokonérzésének tanujelét adják. Az E. K. E. tagjai a legmélyebb tisztelettel veszik körül védőjüket és a fontosabb gyűlések alkalmával mindig a legmelegebb szeretet tanúsító távirattal fejezik ki hódolatukat. Az elnökség elén Feilitzsch Arthur báró orsz. képviselő áll, ki mellett Radnóti Dezső főtitkár, Merza Gyula főpénztáros, Kovács Géza és Fodor János titkárok buzgólkodnak. A központban külön turisztikai, balneológiai, háziipari s székely szakosztályok és minden erdélyi vármegyébe vármegyei osztályok szolgálják az E. K. E. céljait. Budapesten Dániel Gábor orsz. képviselő vezetésével egy nagyobb szervezeti székelyfővárosi osztály működik. Az E. K. E. Erdély czímmel havi folyóiratot ad ki, melynek „A Mi Földünk”, „Erdély Népei” és „Kerekpáros Turista” c. önálló mellékletei vannak. A székelyfővárosi osztálynak „E. K. E.” czímmel külön értesítője van. A tagok száma 5000. Az évi díj 6 kor.

Erzsébet-zászló.

Dicsőült Erzsébet királyné emlékére az egyesület Urunk és királyunk öfelségének engedelmével díszes Erzsébet-zászlót készített, melynek költségeit a magyar asszonyok gyűjtötték össze. A zászló egy régi Apaffy-zászló után készült, egyik oldalán Erzsébet királyné himzett arcképével, másik oldalán az egyesület jelvényével. A zászlót az E. K. E. a jövő évben, a Mátyás szobor leleplezése alkalmával fogja felavatni Augustus kir. hercegnő megigért személyes jelenlétében, aki a zászló-anyai tiszteletet igen szívesen elfogadta.

(Néprajzi muzeum.)

Mátyás királyunknak születési háza Kolozsvárt régóta omladozó állapotban volt. Ezt a házat szemelte ki az E. K. E., hogy abban összegyűjtse a népképző és népművészet alkotásait. Hosszas tárgyalások után Kolozsvár városa helyre hozatta a várost és adta át muzeumi czélokra az E. K. E.-nek. Az egyesület most már hozzáfogott a munkához, hogy megmentse a népéletből mindazt, ami érdekes és tanulságos. Az anyag nagy fáradsággal és nagy költséggel összegyűjt és az egyesült Jankó János dr., a budapesti néprajzi muzeum tudós igazgató-örét kérte fel, hogy azt rendezze és kiegészítse. Jankó a felkérést elfogadta és már hosszabb idő óta vezeti a munkálatokat. Kapcsolatosan a néprajzi muzeummal megindította az egyesület az iparművészeti és képzőművészeti muzeum felállítását is, melynek részére megszerezte

Bethlen Gábor második feleségének, Brandenburzi Katalinnak egy renkívül értékes és díszes skofurnos szoknyáját és Apaffy Mihály és neje gyönyörű mintázatu festett templomi székeit. Az egyesület ebben a tevékenységében a Muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége lelkesen támogatja

(Székely mentő akció.)

Látszólag nem tartoznak az E. K. E. céljai közé, a székelység megmentésének kérdése, de minthogy többi egyesületeink Ezt a kérdést nagyon lanyhán kezelték és minthogy mindaddig az E. K. E. másnemű működést a Székelyföldön nem fejthet ki míg a székelység bajain segítve nem lesz: hazafias kötelességének tartotta, hogy ennek az ügynek előbbre vitelét munkarendjébe felvegye, és teljes erejéből annak szolgáltatásban dolgozzék. Így merült fel aztán az az eszme, hogy mielőtt e kérdésben valamely lépés történne, előbb számba kell venni a bajokat és keresni kell ezek orvoslásának gyógyító szereit. Széles alapon, nagy arányokban indította meg ezután az E. K. E. a székely mentő akciót, melynek első felvonása az a székely kongresszus lesz, melyet az egyesület a nyáron a Székelyföld valamely alkalmas pontján rendez. Ennek a kongresszusnak előkészítése nem az ismert csapásokon, hanem egészen gyakorlati irányban halad, s pedig úgy, hogy a kongresszus után az egyes határozatok megvalósításához hozzá lehessen azonnai fogni.

A fölkért egyes előadók nem az íróasztal mellett készítik el előadói javaslatukat, hanem az E. K. E. anyagi segítségével szétmennek a székelyföldön és a helyszínen tanulmányozzák a bajt és határozati javaslatukat így állapítják meg. Ezeknek végrehajtását aztán az egyes kulturális és közgazdasági egyesületekre bízzák, melyek eljárások erejénél fogva az éanként ismétlődő kongresszusokon számolnának be. Az előadói javaslatok, ha időközben elkeszülnek, röpiratok elakjában is megjelennek, hogy mintegy előkészítsék a közvéleményt az egyes kérdésekről és a szakszerű bírálatnak is anyagot szolgáltatassanak. Elsőnek jelenik meg a napokban Hoffmann Géza bányaigazgató tanulmánya a „Székelyföld bányászata”-ról, azután következni fog Barabás Endre tanár munkája, mely „a nemzetiségi bankok elterjedése a székelyföldön és az eddig folyósított jelzalog kölcsönök összege” czímet viseli. Mika Ottokár „a székely kérdés lokális megoldásának módjairól” fog értekezni stb. Hasonlóképp tanulmányozzák a székely kérdés egyes részleteit más felkért neves előadók is.

Örvendetes tényként említi a jelentés, hogy a kongresszusi költségekre az E. K. E. védője, József Ágost kir. herceg 200 koronát küldött és e nemes példán buzgólva, egyéb adományokból is befolyt 2000 korona.

(A romániai székely gyermekek.)

A székely kongresszussal kapcsolatosan felmerült az az eszme, hogy mindeké lehetne a Romániába kivándorított és ott letelepedett székely családoknak legalább gyermekeit megmenteni a hazának. Az E. K. E. ezt a kérdést is kezébe vette és a hazai főtisztosok nagy részével megegyezett abban, hogy az E. K. E. a romániai székely családok jó megviselésűék tehetségesebb gyermekeit haza hozza és az egyes iskolákban elhelyezi. Az intézet aztán gondoskodik, hogy az ilyen rfjak az intézetben 8 éven keresztül ingyen tanítást, szállást, élelmet, tankönyvet s szóval teljes ellátást kapjanak.

Az első ilyen raj már bejött az országba és a nagy magyar Alföld iskoláiban tanulja az elfelejtett édes magyar szót. Az egyesület kitarással tovább folytatja ezt a mozgalmat, mert jól tudja, hogy a vissza hozott és itt emberré nevelt gyermek később haza édesgeti szüleit és rokonait, de ha vissza megy is Romániába, miat magyarságában megedzett, művelt férfit kerül oda, hogy külföldön is becsületet szerezzen a magyar névnek. A mozgalom annyira kedvezően indult, hogy pár év mulva 100 ilyen kivándorolt székely fia jön vissza az országba.

Mikor a munkától és nyomorúságtól elcsigázott egyik romániai székely apa fiát elkísérte Magyarországra és az E. K. E. képviselőjének átadta, zokogva a földre borult és a földet csókolgatva, áldotta az Istent, hogy magyarul már alig beszélő fiát hazahozathatta.

(Háziipar.)

Nemcsak a székelységnek, hanem az egész erdélyi magyarságnak és a másajku lakosságnak is igen jövedelmező mellékfoglalkozása lehetne Erdélyben a házi ipar, ha a házi iparosok több izléssel és csinnal dolgoznának. Az E. K. E. ebben az irányban is tett kísérleteket. Odaállott a háziiparos és a közönség közzé közvetítőnek. Munkával látta el a szegény népet, kelendővé tette kézügyosságunk termékeit, sőt hogy az erdélyi házi ipar szebb és zlésebb példányát szélesebb körben megismertesse, háziipari kiállításokat rendezett Debreczenben és Kis-Kun-Félegyházán. Mindkét helyen rendkívül nagy érdeklődéssel fogadták a kiállított tárgyakat és különösen a debreczeni közönség állandó vásárlója lett azoknak. — A rövid félévi közvetítés alatt majdnem 20 000 kor. megrendelést osztott ki az E. K. E. a székely és más háziiparosok közt. Tervebe vett az egyesület az összes erdélyi ilyen iparcikkokról egy nagy képes árjegyzék kibocsátását és a nagyobb városokban állandó háziipari bazárok szervezését. A kereskedelemügyi miniszter a mozgalom hathatós támogatását kilátásba helyezte.

(Iparvállalatok.)

Erdélyben annyi természeti ritkaság és kincs hever kiaknázatlanul, hogy e téren még sok előkészítő munkára van szükség, míg azoknak értékesítésére a szükséges vállalatokat létrehozzuk. Mindjárt Erdély határánál, a Jád völgyében igen alkalmasak a geológiai viszonyok egy carbidgyár alakítására. Nyíry István mérnök az E. K. E. közvetítésével a kereskedelemügyi miniszter segítségét kérte ki, hogy a gyárat a modern igényeknek megfelelőleg üzembe hozhassa. Most folynak erre nézve a tárgyalások és reméljük, hogy az első magyar carbidgyár mielőbb megkezdí működését. Hasonlóképp több iparvállalat létesítését határozták el azok az angol tőkepezések, a kik a nyáron az E. K. E. kalauzolásával Erdély természeti szépségét megtekintették. Ha ezek közül csak egy is sikerül, akkor Erdély az angol tőke részére megnyílik s több virágzó ipartelep áldasait élvezí majd a szegény lakosság.

(Vége köv.)

NAPI HIREK.

Kossuth Ferencz 60-ik születésnapja.

Kossuth Ferencz, a függetlenségi és 48-as párt elnöke és fáradhatatlan vezére november hó 16-án ünnepli meg születésnapja 60. évfordulóját. A

párt ez alkalomból lelkes óvációkban fogja vezérét részesíteni. A délelőtti folyamán az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt tagjai testületileg fognak nála tisztelegni, a mikor is Thaly Kálmán alelnök fogja a párt osztatlan szeretetét és ragaszkodását tolmácsolni. A vidékről is ez alkalomból számos üdvözlő küldöttséget jelentettek be. Czegléd városa e napon fogja küldöttség útján a diszpolgárrá történt megválasztásáról szóló oklevelét átadni. Este a Pannónia szállóban diszlakoma lesz, melyen a párt tagjain kívül parlamenti életünk, számos különösége fog résztvenni.

A szerkesztőségéből.

Ifjabb Móríz Pal, lapunk felelős szerkesztője, elutazott.

Polgármesterválasztás H.-Szoboszlón.

H.-Szoboszló derék polgármestere Kovács Gyula, miután H.-Szoboszló országos képviselőjévé megválasztották, leköszönt állásáról. Az új polgármestert e hó 24-én tartandó közgyűlésen választják meg.

Csokonai születésnapja.

Csokonai-ünnepélyt rendez a debreczeni főiskola akadémiai ifjusága is vasárnap, f. hó 17-én. Ez a nap tudvaleg a költő születése napja, melyet az ifjuság minden évben megszokott ünnepelni. A főiskola dísztermében lesz az ünnepély, melyen Fái Flóra is közre fog működni. Rajta kívül lesz egy óda szavazat s egy kvartett is. Ferenczy tanár fog megnyitó beszédet mondani, Csokonairól pedig Balkányi Kálmán tart felolvasást. Az érdekes ünnepély teljes műsorát legközelebb közölni fogjuk, addig is felhívjuk rá a közönség figyelmét. A ki meghívóra tart számot, Forberger Béla joghallgatóhoz forduljon, a Magyar irodalmi Társulat főjegyzőjéhez.

A h. bősörményi viczinális balesete.

Kellemetlen utazásuk volt azoknak, akik a múlt hét egyik reggelén H.-Bősörményből Debreczenbe utaztak. — Ugyanis a Myulsnáletört a gépnek egyik fontosabb alkatrésze és a mozdony a továbbmenetelre képtelen lett. Az utasok gyalogosan vándoroltak be Debreczen városába.

Letartóztatott váltóhamisító.

Ez év tavaszán feltűnést keltett Debreczenben, hogy Máthé László városi számgyakornok több tekintélyes debreczeni uriember nevére váltókat hamisított. Máthé akkor az ügyészség, miután Váradon lakó nagyatyja biztosítékot tett le, szabadlábon hagyta. Máthé pár nap múlva eltűnt Debreczenből. Napok múlva debreczeni barátai képes levelezőlapokat kaptak Romániából, majd később Kostantinápolyból s ebben jelezte, hogy Amerika felé vitorlázik. Azóta nem hallott hirt magáról. Most derült csak ki, hogy Máthé nem ment Amerikába, hanem visszatért Magyarországra — és Szentes városában telepedett le s Molnár László név alatt Sima Ferencz lapját a „Csongrádmegyei Ellenzék”-et szerkesztette. — Itt

új életet kezdett. Szerepelt Szentesen, lovasági ügyei voltak még a polgármesterrel is. A képviselőválasztások alkalmával Debreczenből sokan és gyakran jártak Szentesen, de azért visszatérőben soha senki se lett árulója. Ámde a választások alkalmával Debreczenből több hivatalnok is elutazott Szentesre szavazni, még pedig épen arra a jelöltre, a ki ellen Máthé László a legmérgesebb kirohanásokat intézte a Csongrádmegyei Ellenzékben. Ezek közül valaki visszatérőben felhívta erre a debreczeni rendőrség figyelmét s tegnapelőtt már elutazott Mihályi rendőrfelügyelő, hogy letartóztassa. Máthé László neszt vette, hogy el akarják fogni, felpakolt s a vonatnál éppen, mikor elakart utazni, letartóztatták. Máthé Lászlót ma délután Debreczenbe hozzák s átadják a királyi ügyészségnek.

Kereskedelmi Csarnok közgyűlése.

A debreczeni kereskedelmi csarnok városunknak eme fiatal, erős s tevékenyen, hosszasan működő egyesülete tegnap d. u. tartotta meg évi közgyűlését Kernhoffer József alelnök elnöklésével. A gyűlés megnyitása után Löfkovits Márton dr. titkár olvasta fel a Csarnok évi működéséről szóló terjedelmes s gondosan megszerkesztett jelentését. Majd a számadások megvizsgálását terjesztő felügyelőbizottság jelentését olvasták fel, továbbá a Csarnok jövő évi költségelirányzatát terjesztette elő a titkár, elis feadták s megadták a felmentvényt az elnökségnek. Ezután dr. Szántó Samuel szólalt fel. A felolvasott jelentések közül — ugymond — meggyőződünk, hogy a csarnok megfelelt az alapszabályokban előírt céljának társadalmi téren, de megfelelt az ipar, kereskedelem terén is, is, képviselve annak érdekeit. — Ez az elnökségnek, a fáradhatatlan titkárnak, de elsősorban a Csarnok elnökének érdeme. — Nem hallgathatja el, hogy ez elnököt a leg súlyosabb váddal, a hazafiatlanság vádjával illette egyik tekintélyes fővárosi lap is ennek közleményét reprodukálta egyik helyi lap is. („Debreczen” tette szövé ezt az ügyet. Szerk.) A kérdéses tények valóké, nem tartozik a Csarnok elbírálása alá, a megvárdott elnök távol van, haza jön, lesz alkalma, módja rendezni ezt a vádat, de reánk tartozik, hogy nyíltan hazafiatlansággal vádolják. Majer Emil 35 éve kimagasló alakja Debreczen társadalmának, az István malom ipartelepét ő emelte olyan virágzásra magasra, tudjuk mennyit működött a magyar ipar, kereskedelem érdekében, egyáltalában az ő eddigi működése után nem mondhatjuk, hogy ő hazafiatlanul cselekedett. Indítványozza, hogy a Csarnok fejezze ki az elnök iránt érzett szeretetét, ragaszkodását s biztossáa őt erről a vádról is. — Freund Jenő dr. szólott ezután. Nincs talán senki sem — ugymond — ki az elnök ipari és keresk. téren teljesített működését nagyobb előismerésben részesitené mint én s személye iránt is nagyobb tisztelettel viseltetnék. Távol áll tőlem az indítvány megváltoztatása is. Nem tartja helyén valónak e helytől távol áll s semmi összefüggésben álló vállalat vezetőjének működését, cselekedetét bírálat tárgyává tenni. Az indítványnak Szántó által elhangzott indoklás ide egyáltalán nem tartozik. — Az indoklást mellőzni kéri Gutfreund dr. ügyvéd, Benedek János dr. országos képviselő, lapunk főszerkesztőjének felszólalása után a közgyűlés kimondotta, hogy szeretetét, ragaszkodását fejezi ki az

elnök iránt. Nagyobb vitát provokált az alapszabályok már is szükségesnek bizonyult módosítása. Különösen az a kérdés képezte bővebb fejtegetés tárgyát, hogy a választmány hány kereskedő és nem kereskedő tagból álljon. Az elnökség a régi számarány fentartását ajánlotta, hogy tudniillik 21 kereskedő és 9 nem kereskedő közül választott tagja legyen a választmánynak. A közgyűlés ezt a javaslatot el is fogadta. Ezután az alapszabályok értelmében sorrend szerint kilépett választmányi és póttagok megválasztása történt meg.

Szíves kérelem a város közönségéhez.

Vettük az alábbi sorokat; A főiskolai tanuló ifjuság a szegénysorsu tanulók támogatására könyörödomány gyűjtése végett keresi fel f. hó 13. 14. és 15-ik napján városunk lakosait, Arra kérem a jószívű emberbarátrkat, hogy e jótékony célt becses adományaikkal előmozdítsanak kegyeskedjenek, szemök előtt tartván a szentírás ama mondását: a jökedvű adakozót szereti s megjutalmazza az Isten. A terménybeli ajánlatokat a 6 napon csak feljegyzik a gyűjtők s szombaton szedődik majd össze. Kiváló tisztelettel Debreczdn, 1901. november 9-én, Dr. Öreg János akadémiai igazgató.

A függetlenségi kör jubileuma.

A debreczeni függetlenségi kör — mint már jeleztük — e hó 17-én díszes ünnepségek keretében üli meg fennállásának negyedszázados, 25 éves évfordulóját. Az ünnepély rendezősege már szétküldötte az erre vonatkozó meghívókat, mely így hangzik:

Meghívás.

T. ezimet és becses családját a debreczeni függetlenségi kör 25 éves fennállásának emlékére és dísz-zászlójának felavatására folyó évi november hó 17-én, délelőtti fél 11 órakor a „Korona” vendéglő dísztermében tartandó diszközgyűlésre és ugyanaznap este 6 órakor kezdődő tánczvigalommal összekötött társasvacsorára ezenel tisztelettel meghívjuk. A midőn körünket életének ezona egyik legfontosabb és legünnepélyesebb alkalmából nagybecsű jóindulatába ajánljuk, tisztelettel vagyunk Debreczen, 1901. november hó. Nagy János elnök, Kiss András, pénztárnok. Dr. Kocsár Gábor titkár. Az ünnepélyt rendező bizottság tagjai: Altöldi Gábor, Dr. Bakonyi Samu, id. Bányai István, Csórián József, Demjén Lajos, Harangi János, Herczeg Sándor, Horkai Lajos, Jeney Miklós, Kecskés István, Kertész János, Kertész Mihály, id. Kertész István, Kiss Albert, Dr. Király Péter, Kiss Bálint, Kovács Lajos, Otrokocsi Végh János, Öry Mihály, Pethő Lajos, Salánki Ferencz, Szendi Imre, Tassy Miklós, Tóth Gergely, Vályi Nagy Gusztáv, Zong János. Délelőtti fél 11 órakor tartandó diszközgyűlés sorrendje: 1. Hymnus, éneklí a közönség. 2. Einöki megnyitó. 3. A kör 25 éves története, írta és felolvassa: Dr. Kocsár Gábor. 4. Ünnepi óda, írta és szavalja: Dr. Király Péter. 5. Karének, előadja a munkás dalegylet. 6. Zászlófelavató beszéd, tartja: Kiss Albert. 7. Záróbeszéd tartja: Nagy János. 8. Szózat, éneklí: a közönség. — A „Korona” vendéglőse kiszolgálása mellett a „Korona” dísztermében este pontban 6 órakor társasvacsora. Egy teríték ára egy személyre 2 korona. A jegy — mely a tánczvigalomra is szól — a vendéglősnak a vacsora alatt átadandó. — E nélkül a bankett asztalhoz ülni tilos. — Tánczvigalomhoz pénztármnyítás

ponban 8 óraker. Kik a társasvacsorán részt nem vesznek 1 koronás vigalmi jegyet kötelesek váltani. Jegyek válthatók a függetlenségi kör helyiségében és a tánczvizalomkor este a pénztárnál.

Elhunyt orvos.

A debreczeni orvosi kar egyik derék érdemes s közbecsülésben álló tagját ragadta ki a halál az élők sorából. Pallay Miklós dr. elhunyt. A részvétet keltő halálcsatáról a következő gyászjelentést kaptuk: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk áldott lelkületű, forrón szerető és jó férjem, apánk, apósunk, nagyapánk, testvérem és sógorunk Dr. PALLAY MIKLÓS orvos, volt 1848-49-iki honvéd főhadnagynak f. hó 10 én reggel 2 óraker rövid de súlyos szenvedés után élete 73-ik boldog házasságának 42-ik orvosi működésének 43-ik évében történt csendes elhunytát. Felejthetlen kedves halottunk földi részei november 12-én d. u. 2 óraker fognak a Nagy-Péterfia-utca 18 számú háztól a Nagytemplom bsn tartandó rövid ima után a Kossuth-u. sírkertbe örök nyugalomra tételni. Kelt Debreczen, 1901. november 10. Bánatos özvegye: németujfalui Simonffy Sarolta. Gyermekai: Pallay Ilona férjével Butter Emil lei és Sarolta, Ilona, Miklós gyermekekkel Pallay Gizella, férjével, Des Combes Henrikkel és Henrik, Gizella, Emil, Judit, Margit gyermekekkel. Pallay M. Béla nejevel Jablonczay Ilonával, Ilonka, Béla gyermekekkel. Testvére: Özv. Korom Benjaminszül. Pallay Julianna. Sógora és sógora: németujfalui Simonffy Antal, németujfalui Simonffy Miklós, németujfalui Simonffy Victoria, németujfalui Simonffy István. Az elhunyt évtizedek óta orvosa volt a színháznak. A szintársulat testületileg vesz részt a temetésen s koszorut helyez az elhunyt orvosra ravatalára.

Halálozás.

Vettük a következő gyászjelentést: Ludányi Bay István és György egy magok, mint nővérök Szeréna férj. özv. Reinle Miklósné unokája Reinle Szeréna valamint a löbbi rokonok nevében is fájó szívvel tudatjuk szeretett édes atyjuk idős Bay Istvánnak élete 56-ik, boldog házassága után özvegységének 3 ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát Kedves halottunk hült tetemei f. hó 12 én, d. e. 1/2 11 óraker fognak Debreczenben a Péterfia-utca 20. számú háznál az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után Aba-Pusztán a családi sírkertben örök nyugalomra tételni. Tápió-Szele, 1901. nov. 10. Áldás és béke poraira.

Egy polgártárs elhunyt.

Egy érdemes polgártársunk. Veszprémi Károly gazdálkodó hunyt el tegnap este. Veszprémi Károly 75 évet élt s két unokája s közeli rokonsága gyászolja. Elhunyt polgártársunk temetése, holnap kedden d. u. 2 óraker lesz Csillag-utca 9. sz. háztól. Az egyházi szertartás a Kossuth-u templomban lesz.

Távirat.

Kuriától visszautasított mandátum.

A „Debreczen“ eredeti távirata.

Budapest, nov. 11.

A képviselőház mai ülésén nagy szenzációt keltett Apponyi elnök azon

bejelentése, hogy a Curia visszautasította Chernel György mandátuma ellen beadott kérvényt, mert harmadikán adták be, tehát elkéstek beadásával s emellett még nem volt kellőleg aláírva sem. Az elnök ezután kijelentette, mivel azonban a házszabályok úgy intézkednek, ha a curia alakí hibából vissza utasítja a petíciót, mint a jelen esetben is, úgy 15 nap alatt újra kérhetik a választás érvénytelenítését ezért tehát Chernel mandátuma nem igazolható. A Ház legközelebbi ülése Csütörtökön lesz.

SZÍNHÁZ.

San Toy.

Béreltszünetben szokatlanul nagy közönség, a zsufolásig telt ház nézte végig a nagy népszerűsége szert tett angol tánczoperettet. A librettója ennek is a lehető legkevesebb, pár szóval elmondható. — Egy mandarin, hogy a leányát megmentse attól, hogy a császár leánytestőrezredébe kerüljön, fiának nevelteti. A csiny kiderül, a mandarinak lakolnia kellene, de a császár beleszeret a gyönyörű San-Toy-ba, megbocsát mindenkinek, San-Toy pedig feleségül megy — egy angol hadnagyhoz. Ez az egész, a darab meséje.

De nem is a mese a jó, hanem a mi, más operettekben mellékes szokott lenni, a táncz, a diszlet, a kuplé és első sorban a zene, az a végtelenül finom, hajlékony behizelgő muzsika, amelynek pattogó ritmusa sokáig cseng még azután is mindnyájunk fölében. Hasonlít a darab azokhoz a pehelykönnyű cifra selyempapírból összefűzött japáni babákhoz, amiket egy vékony drót tart össze, ha a sok ritka holmit levesszük róla, a babákból sem marad ott semmi.

Hanem a diszítés annál zibogóbb. Van a darabban minden elképzelhető láe ványosság, táncz meg anyyi, hogy szint-sok, Re. desen magyar nincs bennök, de hát ki is várna rendet abban a kaczagó összevisszaságban, abban a purita, fejtetőre állított kínai környezetben, a mely a lehető legalkalmasabb arra, hogy a jökedvű angol zeneszerző fittyet hányva minden józan-ságnak a tarka képek, tánczok, kínai ünnepek, bolondos jelenetek szines vegyüλέken kergesse át a nézőket, akik végre már úgy érzik magukat, mintha egy szentivánj álom varázslata sodorta volna ebbe a kavargó tarkaságba. Akik a jökedvet, a hátrányos-ságot keresi a színházban, azok csakugyan meglegedhetnek vele.

A főszerep jó kezekben volt. Komlóssy Emma oly kedvesen, pajkosan játszotta meg a kis kínai fiuleány szerepét, hogy jobban már nem lehetett. A hálás közönség minden tánczát és dalát lelkes tapsal jutalmazta. Különösen tetszetek a faczipós táncz és a kaczagós kuplé. Természetadta kecsességét volt alkalma ragyogtatni ebben a hálás szerepben, Tánczának csupán egy hiányosságára szeretnők figyelmeztetni, arra, t. i. hogy elhanyagolja a kezeit.

A kínai és japáni táncz leglényegesebb eszköze nem a láb, hanem a kéz. A Magyar színházban vendégszerepelt japáni tánczosnők a lábukat nem igen használták, hanem a kezük könnyed libegtetése, annak

ezerféle kecses mozdulata pótolta náluk a lábak munkáját. Ha ezt figyelembe venné, azt hisszük, kopogós munkájával még nagyobb hatást érne el. Kedvesen tánczolt és énekelt Kállai Lujza is. Legnagyobb hatása volt a Sziklayval való kettősének és tánczának. Sziklay, Nagy Gyula és Szathmáry mindent elkövettek, hogy a publikumot szórakoztassák.

Különösen Sziklay volt elemében, aki Csú-li alakjából csinált kaczagató figurát. Kupléi sem maradtak hatás nélkül. A többi szereplők is minden erejüket kifejtették, hogy a San-Toy kasszadarabbá tegyék. Hiszszük hogy sikerült is nekik.

Az oroszánrész azonban a fiatal, nagytehetségű karmester Marthon Gézátt illeti, aki igazán dicséretreméltó kitaratása tanította be azt a sok énekszámot s oly precizpontossággal és ügyességgel vezette a zenekart, hogy teljes joggal kiérdemelte a közönség tapsait. A rendezés is gondos volt egy pár dőccenést leszámítva, simán; egyenletesen fojtt az előadás.

Az öltözetek szintén megfelelőek voltak csupán a tengerésztsztek uniformisát állíthatnák volna ki diszebben. A diszletek közül a második és harmadik fölönásé nem elégitett ki bennünket. A kínai császár trón-terme még a legszerényebb igények mellett is különb lehetne.

Mindent összevéve, az általános hatás mindenkire az volt, hogy ha a szintársulata nak az a czélja, hogy a debreczeni közönségnél ez évi szerepléséről jó emléket hagyjon maga után, ilyen előadásokkal azt elfogja érní. (—s. —c)

Makó társulata.

Makó Lajos a debreczeni színház új igazgatója társulatának, melyvel Debreczenben a szini idényt megkezdí, szervezését nagy részt már befejezte. Azok, kiket eddig elé szerződtetett Makó Lajos, majdnem mind olyan kiváló, jeles erők, kiket a közönség vagy hírből, vagy már a színpadról is ismer. Makó Lajos társulata, már most láthatjuk, a legjobban, úgy van szervezve, hogy kívánni valót aligha hagy fenn s mi akik nagyrészt ösmerjük a szerződtetett tagokat, már most megmondhatjuk, hogy művészi erő tekintetében a szerződtetett tagok fényesen megfogják állni a helyüket a debreczeni színpadon. Makó még nem fejezte be a szervezést teljesen. Mind tudjuk, Makó a debreczeni tanács okoskodása s nem törődősége folytán, heves harc, huza vona után, csak akkor kapta már meg a debreczeni színházat, mikor minden vidéki városnak megvolt a maga direktora s már rég szervezkedtek. Így tehát Makónak nagy fáradságába s utánjárásába s emellett áldozatokat is kellett hoznia, hogy olyan társulatot szervezzen, mely kielégítheti a debreczeniek igényeit. Ez sikerült is neki s bizunk Makóban, hogy ő méltányolni fogja azt a meleg pártfogást, melyben a debreczeni közönség őt bizonyára támogatni fogja. Az új társulat eddig szerződtetett tagjai a következők:

Felhő Rózsi szubrett primadonna jelenleg Aradon van; Aldor Juliska énekesnő, őt tartják a vidék legjelesebb népszínmű énekesnőjének, jelenleg Krecsányinál van; Szögyi Giza koloratur énekesnő, jelenleg Szabadkán működik; K. Hegyi Lilla szubrett énekesnő; Hahnel Aranka a kolozsvári nemzeti színház tagja jelenleg, vigjátéki szubrett szerepeiben felülmulthatatlan, de mint drámai szende is jeles erő; Menszáros Margit most, az aradi szintársulat tagja, drámai szende

az ország legszebb színésznőjének tartják; Ebergenyiné Amalia anyaszínésznő, most Temesvárott van; Havasi Szidi komika, a temesvári közönség előtt játszik osztatlan tetszés mellett; Kremer Jenő rendező, operett buffó — mi debreczeniek csak a legelőnyösebb oldaláról ösmertük; Klenovics György hősszerelmes. Évek előtt ösmertük, azóta is rendkívül sokat fejlődött; Pataky Béla bonvivant, a mult szezonban volt itt jeles, kitűnő erő, elegáns színész, mindenki sajnálta, hogy elment, csak örvendhetünk, hogy e jeles erőt ismét magunkénak mondhatjuk; Karacs Imre tenorista, őt ösmertük: Mezey Béla baritonista Pécsen van most, pár év előtt már működött Debreczenben; Sebestyén Géza jellemszínész, Szilágyi Aladár buffó és komikus; Palágyi Lajos lírai szerelmes, most az aradi színtársulat tagja; Pázmán Ferencz másod tenorista, Temesvárt játszik, a tenoristaság mellett mint ügyes szalonburs is működik, Farkas Béla apaszínész, most Temesvárott van; Virágháti Lajos naturbursch szép hangnnyaggal is rendelkezik; Czukó Gyula másodszerelmes és társalgási színész: Simandy József karmester, Debreczenben már működött.

Ezeket az első rendű tagokat szerződött ezideig Makó Lajos s ezeken kívül szerződött még egy naivát, egy alt enekesnőt, egy hősnőt, akikkel most tárgyal. Bizunk Makóban, hogy itt sem kímél semmiféle anyagi áldozatot s a még szerződendő tagok is kitűnő erők lesznek. Pályázó van elég ezekre a szerepkörökre, de Makó nem siet, hogy a legjobbat válassza ki. Nincs okunk tehát sajnálkozni és busulni, mert Makó társulata kifogja állni a versenyt bármely vidéki társulattal s a legszebb reményekkel nézhetünk Makó és társulata működése elé s hisszük, hogy ezen reményében nem fog csalatkozni Debreczen lelkes színház pártoló közönsége.

IRODALOM.

Az állatok világa

czimű füzetes vállalatból, mely a Légréy testvérek kiadásában jelenik meg, most került a könyvtárra a 40 ik füzet színes nyomatu műmeliekletekkel és igen sok szövegrajzzal, Brehm ebben a füzetben a különféle rajzokról mond el igen érdekes és kedves részleteket, miközben a tudományos smertetés terén bravurt fejez ki. Az olvasó e nagy mű lapozása közben igazán nem tudna mit csodáljon jobban. A tudomány bámulatos népszerűsítését-el vagy ama mesteri leírásokat, a melyek szín és érdekesség dolgában a legjobb elbeszélők műveivel versenyeznek. Az állatok világának ez a most megjelent 40 dik füzete, valamint az eddig kiadott füzetek úgy a Légréy-testvérek könyvtárára üzletéken (Váci körút 78) mint minden könyvkereskedésben megkaphatók az első kötettel együtt, amelynek ára díszes kötésben 18 korona.

KÖZGAZDASÁG.

(A világ gabona termése.

Földművelésügyi miniszterünk az előző évek szokásaikoz képest a folyó gazdasági évben is összeállította az öt világész ga-

bonatermő államainak termésére vonatkozó adatokat. Ha kezünkbe vesszük e statisztikai adathalmazt, az amerikai mezőgazdák által sokszor és sokat hangoztatott eme jelszó jut eszünkbe: „Tápláld földedet és az táplálni fog téged”. Lapunk szűk tere nem engedi meg, hogy az érdekes és értékes jelentéssel egész részletesen foglalkozzunk s épen ezért csak azon adatok felemlítésére szoritkozunk, melyekből kitűnik, hogy a magyar mezőgazdák még nem ismerik, vagy nem akarják elismerni az amerikai gazdák fent említett mottóját.

Nézzük csak az egyes gabonák átlag termését. A buzatermést illetőleg Németország vezet hektáronként 24,80 hektoliter terméssel. követi ezt Nagy-Britannia 24,70 hektoliter. Románia 15 hektoliter. Franciaország 14,70 hektoliter. Szerbia 14,51 hektoliter. Bulgária 13,50 hektoliterrel s csak azután jő Magyarország 13,36 hektoliter átlag terméssel. A rozstermésnél első helyez áll Nagy-Britannia 28,30 hektoliter terméssel, utána jő Németország 18,30 hektoliterrel, majd Bulgária 17,40 hektoliterrel. Franciaország 17 hektoliterrel, Ausztria 15,50 hektoliterrel. Románia 14,19 hektoliterrel, Szerbia 14,05 hektoliterrel s azután Magyarország 13,05 hektoliterrel. Valamivel jobb az eredmény Magyarországra nézve az árpanál. E tekintetben első helyen áll ismét Németország 26 hektoliterrel, követi azután Nagy-Britannia 22,10 hektoliterrel, Bulgária 20 hektoliterrel, Franciaország 18 hektoliterrel, Ausztria 15,25 hektoliterrel, Magyarország 16,03 hektoliterrel. Legjobban állunk mi a zabterméssel, a hol az átlagtermést illetőleg sikerült a negyedik helyet elfoglalnunk 21,73 hektoliter terméssel. Első ismét Németország 34,6 hektoliterrel, Nagy-Britannia 31,3 hektoliterrel, Bulgária 26,50 hektoliterrel.

Fgyelemmel kísérve ez adatokat, még a laikus előtt is feltűnhet az az óriási különbség, mely a termés eredmények tekintetében Magyarország és Nagy-Britannia, illetve Németország között fennáll. Kétségtelen, hogy időjárásunk mostoha viszonyai nagyban elősegítették e nem kedvező eredményt, de azért azt hisszük, nem csalódunk, ha azt állítjuk, hogy a kedvezőtlen időjárás daczára is jobb termést lehetett volna elérni, ha gazdáink a termelés technikáját nagyobb intenzivitással üznék. Jó vetőmag, gondos talajelőkészítés, a műtrágyáknak alkalmazása, gondos ápolás, ezek azon tényezők, melyek az intenzivitáshoz tartoznak, s melyek az angol, német és francia gazdák előtt már rég ismeretesek. Hogy nem hiába, azt az elért eredmények mutatják.

(Az ideai takarmánytermés és réteink.)

Az idén országszerte általános a panasz a gyenge takarmánytermés miatt. A főök kétségkívül e tekintetben is mindenütt a kedvezőtlen időjárás viszonyokban keresendő s sajnosan igaz, hogy a legszorgalmasabb, legszakavatottabb gazda munkája és törekvése is eredménytelen marad az időjárás ahnormitások következtében; de más részt az sem téveszthető szem elől, hogy Magyarország ma még nem tartozik azon gazdaságilag előhaladottabb államok közé, a melyeknek például az ilyen kedvezőtlen időjárás viszonyokból előállani szokott válságos esetekben, elhanyagolt réteji és legelői tekintetében legalább némileg nem volna okuk önmagukra is utalniok. — Időszerűnek tartjuk tehát gazdáink figyelmét a rét és legelő gondozására ismételten felhívni, mert hiszen tudvalevő, hogy oly vidékeken, melyek fekvésük, klimatikus és piaczi viszonyaiknál fogva főleg állattenyésztést üznék, azoknál elsőrangú tényező min-

dig: a jó és elegendő takarmány; de másrészt ki is fizeti magát az intenzivebb rétmívelés. A befektetéseknek nem mindannyia költséges s azt sem mondhatnók, hogy valami sok gondal járók. Az időnkinti keveréktrágya és a kálitrágya alkalmazásán kívül a fogasolás és jófajta fűmagkeverék hirtésekkel a réteknak egész terjedelmükben való lassankénti felújítását eszközölhetjük.

A fogasolást kora ősszel és kora tavasszal végezzük. — Kései fogasolás úgy a fejlődő fűre, mint herefélékre alkalmas. A rétfogas persze mindig a talaj természete szerint választandó meg, kötöttebb talajokhoz nehezebb lázább talajokon pedig könnyebb fogas használandó. — A mi a rétek legeltetését illeti, az tavasszal határozottan káros és habár korán történjék is, ez a szokás mindenképp mellőzendő volna. Hisze nyilvánvaló, hogy a legelésző jószág a nedves talajt kora tavasszal a sarjadozó fűvel együtt összetapossa, minek következtében a fű csak gyengén és lassan bokrosodik, hamar felnyul, ritkásan nő, kevés lesz a szénahozam, elburjánzik a gyom.

Az őszi legeltetésnél gondot fordítsunk arra, hogy a rét marhával túlterhelve ne legyen, egy helyen soká ne időzzön, nedves időben ne legeltessünk s a tél közeledtével idejekorán behajtsunk. Ha az elmondottakat figyelembe vesszük gazdáink, meg vagyunk győződve, hogy rossz abnormis időjárás esetén se lesz oly rossz termésünk, mint az idén volt.

CSARNOK.

Csak óvatosan.

(Elbeszélés: Groller Balduin-tól.)

(Folytatás.)

— „Ismétlem — nem kényszer.”

— „De, drága Nagyságos asszonyom, ne értsen feire. Ha az én nagy fiának megvan mind az öt érzeke, be kell neki látnia, hogy ilyen szerencse nem érheti őt többet ebben az életben.”

— „Őn tuloz, tanácsos ur!”

— „Nem, nem! Tudom, hogy mit beszéltek. Egy ilyen asszony és egy — engedje meg kimondanom, — ilyen anyós nem terem minden bokorban.”

— „Az utóbbi semmi esetre som, hál' Istennek!”

— „No látja!”

— „No — és?”

— „És — és — ha elég esze lesz neki tánczol örömeben és — amint mondani szokták — két kézzel kap rajta.”

— „Még mindig a „de“-re várok, tanácsos ur.”

— „Én is a mellett vagyok. A fiu már önálló. Bizonyos dolgokkal kölcsönösen nem törődünk. Veniam damus petimusque vicissim” —

— „Ezt nem értem.”

— „Tudom nagysád, én is csak úgy gondoltam.”

— „De én szeretnék mindent érteni.”

— „Mindent érteni annyi, mint mindent megbocsátani, tudniillik mi bizonyos dolgokban teljesen szabad kezét hagyunk egymásnak.”

— „Ah — egymásnak! Tehát Őn is — tanácsnok ur — igénybe veszi az elnézést. Ez sok mellékgondolatra ad alkalmat.”

— „Nagysád — én rögtön elpirulok, ha még tovább is olyan gyausan néz. Én csak azt akartam mondani, hogy én egy olyan nagy fiunak nem vigyázhatok minden lépésére. Mindig az volt a véleményem”

Debrecen 1901
247. 01

— „Ez is igaz, drága asszonyom. Mi tehát nem tehetünk egyebet, minthogy egy kis elővigyázattal élünk. Ha Ön az ügyes kezeivel egy kicsit segíteni akarna, csendesen, észrevétlenül és mégis ellenállhatatlanul. Mi lenne Önnek lehetetlen?”

— „Tul becsüli képességemet, tanácsos, ur talán olyan nagy?”

— „Önt és képességeit nem lehet úgy felbecsülni, szép asszony. hogy a valóságnak megfeleljen!”

— „Tanácsos ur. Ön hizeleg!”

A tanácsos ur szívére tette a kezét és az arc kifejezése azt mutatta, hogy kész ezerszer is megesküdni, hogy nem hizeleg és hogy csak az igazat, a legtisztább igazságot mondta.

Rábeszélni vagy lebeszélni? Az első veszedelmes, az utóbbi nem veszélytelen és még hozzá a magasabb morál szempontjából elvetendő. Valakinek valamit eltiltani, csak éppen hogy őt bele ingereljük — ő, ő!! De ez nem lenne ok, ha legalább félig biztosak lennének dolgukban — de így?! Ezt még részletesen meg kell beszélni. Ezt erősen elhatározták és ezzel a szándékkal váltak el egymástól.

Ugyanebben az órában Alexandrine kiasasszonyának is, a ki szép és természetes májájának fiatalabb kiadása volt, látogatója volt. Dr. Pervanger Rudolf volt az, a ki nála ült.

— „Miután szerencsésen ennyire jutottunk”, vélte Dr. Pervanger Rudolf ur legfőbb ideje tisztelt kisasszony, hogy brudert, igyunk egymással.”

— „Gondolja, doktor ur?” kérde Alexandrine aggódva.

— „Nem gondolom én biztosan tudom. Ennek így kell lenni, nem lehet másképp!”

— „Hát akkor, ha mindenesetre —!”

(Folyt. köv)

Nyilttér.

Valódi selymekelmék

nem töredeznek.

A legdivatosabb minták a legfinomabb izlésben fehér, fekete és színes fajokban kaphatók, csakis elsőrendű gyártmányokat küldünk a legolcsóbb nagybani árakban méter és öltözetszámmra, magánosoknak bérmentve és vámmentesen. Ezernyi elismerő levél. Minták bérmentve Svájcba 2-szeres levélbélyeg kell. (8)

Union selyemszövőgyár

Adolf Grieder & Cie Zürich (Schweiz.)

kir. udv. szállítók.

— „Tehát a szökét szereti?”

— „Természetesen. Ő az apja fia.”

— „Mit mond? Hát Ön is?”

— „És ön ezt kérde? Ez fáj nekem.”

— „Maradjunk a tárgynál, tanácsos ur. Tehát két eshetőség van: Rudolf vagy szabad még, vagy már nem az. Az előbbi sincs teljesen kizárva

— „Semmiesetre se; én csak az eshetőségekről szóltam. De egyik esetben se tudnám magam vele szemben helyesen viselni.”

— „Ez a história kezd egyszerűbb lenni. Há már nem szabad, hát természete sen nem reflektálunk rá többé.”

— „Igaz van asszonyom, de én mégse nézhetem összetett kezekkel, hogy rohan a vesztébe.”

— „Nincs olyan nagy baj. De ha ő még szabad, hát ugyanazok a nehézségek állnak előttem is tanácsos ur.”

— „Azt hiszi asszonyom?”

— „Tudniillik én se tudom a leányomról, hogy minden további nélkül egyszerre kész lesz az Ön kívánalmának eleget tenni a mely — bevallom — az enyém is.

— „Gyámoltani kellene az ügyet.”

Közösen megbeszélték, hogy hogyan lehetne itt segíteni és mindkettőjük előtt tisztán állott, hogy a legnagyobb elővigyázattal kell eljárniok. A legcsekélyebb hiba mindent elrontana, pedig milyen könnyű elhibázni valamit. Kényszerről természetesen szó sem lehet. Már azért sem, mert egész biztos, hogy a gyermekek, nemhagynák magukat kényszeríteni. Bizony, ilyen a mai fiatalok!

— „Rábeszélés se segít!” elmélkedék a tanácsos ur, — „az semmit se ér, könnyen ellemondást ébreszt, ellenkezésbe hozza és ezzel minden elvan rontva. Majdnem jobb volna lebeszélni őket vagy eltiltani nekik, hogy az ember czélt érjen. Ez aztán felkölti daczukat és csakazért is a tiltott után törekednek és végre is megkapják kegyes beleegyezésünket.

— „De ezen módszernél kockáztatja az ember, hogy derék, engedelmes gyermekek módjára fognak viselkedni s akkor szép terveinkkel hoppon maradunk.”

— Gyomorbajban szenvedőknek! —

Mindazoknak, kik meghülés, vagy a gyomor túlterheléséből, hiányos, nehezen emésztető, nagyon meleg vagy nagyon hideg ételek élvezésétől, esetleg rendetlen életmód által gyomorbajt, mint

gyomorkatarrhust, gyomorgörcsöt, gyomorfájdalmakat, nehéz emésztést, vagy elnyálkásodást

kaptak, itt ajánlunk egy jó házi szert, melynek bámulatos jóhatása már évek óta kipróbálva van. Ez az ugynevezett

Hubert Ulrich-féle gyógyfűbor.

Ezen gyógybor kiváló gyógyhatásának bizonyult gyökerekből és jóborból készül. erősíti és élénkíti az emésztőszervezetét az embernek. E gyógybor megszünteti az emésztési zavarokat és elősegíti a vér egészséges ujjaképződését.

E gyógybor alkalmas időben használva, már csirájában elfojtja a gyomorbajt. Ezekből nem szabadna késmi ennek használatával. A fejfájás, felbűfögés, felfuvódás, gyomorégés, rosszullet, hányás, melyek az idült gyomorbajosoknál a leghevesebben fellépnek, gyakran már az első ivás után eltűnnek.

Székrekedések és ennek kellemetlen következményei, mint szorongás, kolika, fájdalmak, szivdobogás, álmatlanság, valamint májvérzések a lépdaganatok és aranyér fájdalmak, e gyógybor által megszüntetettek. Az emésztetlenséget megszünteti és eltávolítja a gyomorból az alkalmatlan anyagokat.

Sovány, halvány arc, vérszegénység, gyengeség rendes következményei a rossz emésztésnek, továbbá a hiányos vérképződés és beteges állapot a májban. Étvágytalanságnál kapcsolatban ideges lehangoltság és kedvetlenséggel, valamint a gyakori fejfájás és álmatlan éjszakák miatt sokan tönkrementek már. — A gyógybor a már elgyengült életerőnek új tápot ad. E szer fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálást, élénkíti az anyagcserét és vérképződést, az izgatott idegeket megnyugtatja és új életkedvet ad. — Számos elismerő és köszönő irat bizonyítja ezt.

A gyógyfűbor üvegekben kapható 1 frt 50 krért a debreczeni gyógyszerárakban. Kapható továbbá: Bagamér, N.-Léta, Derecske Vámos-Pécs, Hosszu-Pályi, Konyár, Sám, son, Szoboszló, Kaba, Földes, Nádudvar. B.-Ujváros, H.-Böszörmény, Hadház, Balkány, Érmihályfalva, Székelyhid, Diószeg, P.-Ladány, Egyek, Csege, T.-Polgár, H.-Nánás, Ujfehértó, H.-Dorog, B.-Szt.-Mihály, Bököny, Ny.-Adony, Ábrány, Pocsaj, Kis-Marja, B.-Ujfalva, B.-Torda, N.-Rábé, N.-Bajom, Karczag, Nyiregyháza, N.-Kálló, Kálló-Sergén, Mária-Pócs, Nyir-Bátor, Ny.-Bogád, N.-Écsed, Szaniszló, N.-Károly, Tasnád, Csány, Margitta, Szalárd, Bihar-Csatár, Püspöki, Alsó-Keresztes, Körös-Tarján, B.-Böszörmény, Zsáka, Fűzes-Gyarmat, Dévaványa, Szeghalom, Csökmő, Vésztő, Okány, Zsadány, Nagy-Szalonta, Nagy-várad, vala mint Ausztria és Magyarország összes gyógyszerárában.

A debreczeni gyógyszereszek bárhova készséggel küldenek 3 vagy több üveg gyógyfűbort, eredeti árakban.

Utánzásoktól óvakodjunk!
Kérjünk mindég

Hubert Ulrich-féle gyógyfűbort.

1634/1901.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. jbiróságának V. 1669/5 sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Szabó Mihály részére Fehér Sándor debreczeni lakostól 100 kor. tőke, ennek 1900. aug hó 16-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 39 kor. perköltség erejéig 1901. évi jun.hó 5-én bíróság le és felülfoglalt s 700 kor. becsült butorok és egyéb ingóságok **1901. évi nov. hó 26-án d. u. 3 órakor** kezdetét veendő és Hunyadi-u. 11 sz. a. alperes lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1901. nov. hó 4-én.

Sugár Gyula
birói kiküldött.

14784 - 1901.

Hirdetés.

A nagy-cserei ákáczosok közt termett dézma vetemények és pedig az erős lyuki erdőri laknál 461 véka tengeri, 121 véka kolompér, 180 db. sütőtök, a cserei erdészlaknál 39 véka kolompér **f. é. nov. hó 13-ik napján d. e. 10 órakor** a helyszínen nyilvános árverésen fog eladatni, mely árverésre az érdeklődők meghivatnak.

Debreczen, 1901. nov. 9.

A városi tanács.

Szőlővessző eladás.

A Gr. Dégenfeld József és Dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező Erzsébet szőlőtelepről mely az idén már holdanként átlag 40 hectolitert meghaladó termést adott, az alábbi kitünő minőségű

szőlővessző készlet

őszi szállításra nagyon olcsón eladó és pedig:

I. sima borszőlővesszők ezrenként 5 koronáért:

1. olasz rizling	150000	darab
2. kövidinka	100000	"
3. ezerjő	100000	"
4. kadarka	100000	"
5. nagyburgundi	100000	"
6. oportó	50000	"
7. zöld szilváni	50000	"

II. sima csemege szőlővesszők ezrenként 8 koronáért:

1. passatutti	10000	darab
2. piros chasselas	25000	"
3. fehérchasselas	25000	"

III. gyökeres borszőlővesszők ezrenként 20 koronáért:

ugyanazon fajokból, mint a sima, mintegy 100000 darab

IV. gyökeres csemege szőlővesszők ezrenként 25 koronáért:

1. piros chasselas	50000	darab
2. fehér	50000	darab

Az utalványok naponként d. e. 9 - 10-ig válthatók ki az Erzsébet szőlőtelep irodájában Debreczenben Kossuth utca 32.

Eladó. Könyv, papír és zenemű kereskedés Miskolcra a főútcán kölcsönkönyvtárral — antiquariummal 18000 kor. leltári értékű felszereléssel eladó. Bővebbet dr. Rác ügyvéd Bpest, Váci-körút 48.

Ebesi ártézi viz a legjobb legégszesebb üdítő ital. Kapható minden fűszerüzletben, kávéházak és vendéglőkben. Főaktár: Piac-u. 7. sz.

36 kr.

1 liter kitünő ízű
homoki rizling bor
Kontsek Gézánál
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Magy. kir. államvasutak üzletvezetősége Debreczen.

27737 szám
I. 1901.**Pályázati hirdetés.**

A m. kir. államvasutak debreczeni gép és kocsijavitó műhely telepén — levő vasuti vendéglő bérlete 1902. év február hó 1-én lejár; ugyanazon időponttól számítandó három évi időtartamra, ezen vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdetik.

Az 1 koronás bélyegekkel — és „ajánlat a magy. kir. államvasutak debreczeni gép- és kocsijavitó műhely-telepén levő vendéglői üzlet bérletére“ — felirattal ellátott, nemkülönb a kellő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok 1901. december 1, déli 12 óráig a m. kir. államvasutak titkári hivatalához posta útján tértívénnyel nyújtandók be: ugyanazon időpontig bántépén fejében pedig 250 korona **készpénzben** küldendők be — függetlenül az ajánlattól — a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján jelen pályázati hirdetés számára való hivatkozással.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség I. (általános) osztályában, Tisza-palota II. em. 16. ajtó a hivatalos órák tartama alatt, (d. e. 8—12, és d. u. 2—4 óráig) megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

A m. kir. államvasutak fentartják maguknak azon jogot, hogy a pályázók közül, tekintet nélkül a felajánlott bérlet összeg nagyságára, szabadon választhassanak.

Debreczen, 1901. november 8.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik)

Clayton & Shuttleworth mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz. által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobill és gőzcseplőgép-készletek 2½, egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, törő- és járgány-és cséplőgépek, lóheré-és pörög, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszfű- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“ legjobb sorvetőgépek, szeszkavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acélt-akák.

2- és 3-vasúti akák és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzéket kind. szóra ingyen és bérmentve küldünk.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Képviselő és bizományi raktár:
Mattvasovszky Andor ezeltűt Bauer és Társa cégénél
Debreczen, Péterfa. 37.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.